

Copertă, concept grafic și DTP: Raymond Bobar

Redactor: Elena Marcu

Titlul original: *We Should All Be Feminists*

Copyright © 2012, 2014 Chimamanda Ngozi Adichie

We Should All Be Feminists a fost inițial prezentată ca discurs

TED la TEDxEuston, UK,

în 2012.

The Feminine Mistake © 2015 Chimamanda Ngozi Adichie

Feminist(ă), feminiști

Copyright © 2016 Black Button Books, pentru ediția

în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Adichie, Chimamanda Ngozi

Feminist(ă), feminiști / Chimamanda Ngozi Adichie

; trad.: Anca Dumitrescu. - București : Black Button

Books, 2016

ISBN 978-606-94237-0-7

I. Dumitrescu, Anca (trad.)

396

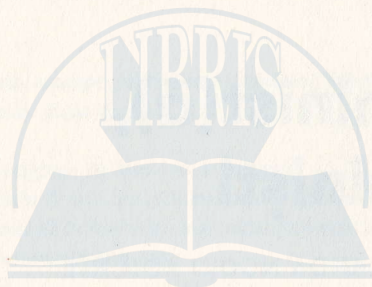
Îi mulțumim Bogdanei Voican pentru sugestia inspirată de
traducere a titlului și încurajări!

Feminist(ă), feminiști

CHIMAMANDA NGOZI ADICHIE

Traducere de Anca Dumitrescu

BLACK BUTTON BOOKS

Introducere

Această carte reprezintă versiunea extinsă a discursului pe care l-am ținut în decembrie 2012 la TEDxEuston, o conferință anuală cu tema Africa. Vorbitori din diverse domenii țin scurte discursuri care își propun să fie deopotrivă provocatoare și revelatoare pentru africani și cei care le sunt prieteni. Cu câțiva ani înainte ținusem la o altă conferință TED un discurs intitulat *The Danger of the Single Story* (Pericolul discursului unic), despre modul în care stereotipurile ne limitează și ne modelează felul în care înțelegem întreaga lume, mai ales Africa. Mi se pare că termenul feminism și chiar ideea în sine de feminism sunt limitate de stereotipuri. Când fratele meu Chuks și prietenul meu cel mai bun, Ike, ambii coorganizatori ai conferinței TEDxEuston, au insistat să particip ca vorbitor, nu am putut refuza. M-am hotărât să vorbesc despre feminism pentru că reprezintă un subiect față de care am opinii foarte clar definite. Îmi dădeam seama că s-ar putea să nu fie un subiect foarte simpatizat, dar speram să deschid o

conversație necesară. Și astfel, în acea seară, în timp ce stăteam în picioare pe scenă, am simțit că mă aflu în sânul unei familii, în fața unui public binevoitor și atent, dar care ar fi putut să nu fie sensibil la subiectul despre care vorbeam. Dar, la finalul discursului, aplauzele îndelungate mi-au dat speranță.

Feminist(ă), feminiști

Okoloma era unul dintre cei mai buni prieteni ai mei din copilărie. Locuia pe strada mea și avea grijă de mine ca un frate mai mare: când îmi plăcea un băiat, îl întrebam pe Okoloma ce părere are. Okoloma era amuzant și inteligent și purta cizme de cowboy cu vârfurile ascuțite. În decembrie 2005 Okoloma a murit într-un accident de avion în sudul Nigeriei. Îmi este încă foarte greu să exprim în cuvinte ceea ce am simțit în acel moment. Okoloma era omul cu care puteam să mă cert, să râd și să vorbesc cu adevărat. El a fost și prima persoană care mi-a spus feministă.

Aveam cam 14 ani. Eram la el acasă, discutând în contradictoriu, amândoi mustind de cunoștințele pe jumătate digerate din cărțile pe care le citeisem. Nu-mi aduc aminte în legătură cu ce anume ne certam. Dar îmi aduc aminte că în timp ce eu argumentam și tot argumentam, Okoloma s-a uitat la mine și a spus: „Știi ce? Ești o feministă!”

Nu era un compliment. Îmi puteam da seama de asta din tonul său, același ton pe care cineva ar spune: „Ești un susținător al terorismului.”

La acea vreme nu știam exact ce înseamnă cuvântul „feminist”. Și nu voiam ca Okoloma să știe că nu știu. Așa că am ignorat observația și mi-am continuat argumentarea. Primul lucru pe care mi-am propus să-l fac când ajung acasă a fost să caut cuvântul în dicționar.

Câțiva ani mai târziu am trăit următoarea situație:

În 2003, am scris un roman intitulat *Purple Hibiscus* (*Hibiscus purpuriu*), despre un bărbat care, printre altele, își bătea soția și a cărui poveste nu se termină prea bine. În timpul turneului de promovare a cărții în Nigeria, un jurnalist, un domn amabil, bineintenționat a venit la mine spunându-mi că vrea să-mi dea un sfat. (Nigerienii, după cum probabil știți, sunt primii la dat sfaturi nesolicitate.)

Mi-a spus că lumea zice că romanul meu este feminist, și de aceea sfatul lui pentru mine era – și în timp ce zicea asta dădea trist din cap – să nu

vorbesc niciodată despre mine ca fiind feministă, pentru că feministe sunt femeile nefericite pentru că nu-și pot găsi un soț.

Așa că m-am hotărât să-mi spun o Feministă Fericită.

Apoi o profesoară universitară nigeriană mi-a spus că feminismul nu face parte din cultura noastră, că feminismul este neafrican, și că îmi spun feministă deoarece am fost influențată de cărțile occidentale. (Ceea ce mi s-a părut foarte amuzant având în vedere că foarte multe dintre primele cărți pe care le citisem erau absolut non-feministe: cred că citisem toate romanele siropoase Mills&Boon înainte să împlinesc 16 ani. Și de fiecare dată când încerc să citesc acele cărți considerate „texte feministe clasice”, mă plictisesc îngrozitor și mă chinui să le termin.)

În orice caz, cum feminismul era neafrican, m-am hotărât să-mi spun o Feministă Africană Fericită. Apoi un bun prieten mi-a spus că a fi feministă înseamnă că urăști bărbații. Așa că m-am hotărât să fiu o Feministă Africană Fericită Care Nu Urăște Bărbații. La un moment dat ajunsesem